

POLLOGYERTYÁK

Érdemes az az állítólaggyertyák baloldaliak, melyek első végükön a Lyrá, oldalukon pedig az Apolló szoborjelművel díszítik.

(446)

Adó ház.

Barabos-utcán, a 997. sz. ... mely tartalmaz: 7 szobát, 3 konyhát, 2 kamarát, világos pincze-lakást és pinczét, egy nyilas onoldójával, szabad kézből.

(66.)

Bank- és váltóüzlet

RIEDLING & Co.

Gen. IV., Favoritenstrasse 27.

Bank- és váltóüzlet, amely az alantit műveletek eszközésére: mindenemű értékpapiroknak, elsősorban a sorsjegyeknek, részvényeknek stb. a legelőnyösebb feltételek alatt, mint inkasszó, cheque, utalvány, záloglevél, letét stb. Váltóüzletünk folyós pénzeket folyósásként és a kamatokat fizeti az osztrák-magyar bank kamatára szerint.

Bank- és váltóüzlet, amely a mi közvetítésünkkel a vasárnapi, nálunk letétben maradó értékesítése pedig (szelvényváltás) igen mérsékelt feltételek mellett történik.

Bank- és váltóüzlet, amely minden pénzügyi természetű tevékenységére, a legelőnyösebb feltételek alatt foglalkozunk. A felelet a fél letései szerint, levélben a szerkesztői üzenetek között jelennek meg.

RIEDLING & Co. bank- és váltóüzlet

Gen. IV., Favoritenstrasse Nr. 27.

Bank- és váltóüzlet, amely az alantit műveletek eszközésére: mindenemű értékpapiroknak, elsősorban a sorsjegyeknek, részvényeknek stb. a legelőnyösebb feltételek alatt, mint inkasszó, cheque, utalvány, záloglevél, letét stb. Váltóüzletünk folyós pénzeket folyósásként és a kamatokat fizeti az osztrák-magyar bank kamatára szerint.

Adó ház.

Barabos-utcán, a 997. sz. ... mely tartalmaz: 7 szobát, 3 konyhát, 2 kamarát, világos pincze-lakást és pinczét, egy nyilas onoldójával, szabad kézből.

(66.)

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Égész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy órára . . . 1 „ „
 Egyenlő részben 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főler 1828. sz.) barmintve küldendő.

Előfizetési helyben:
 Főlegdi K. Lajos könyvkereskedésében és a kiskönyvtárban (Főler 1828. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ES VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:
 Négy hasábré petít sorát 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzetű hirdetések alkór szerinti jutányos áron vételnek fel. Helyegdíj minden külön bejelöléstől 20 kr.

Hirdetést vagy reklámot megjelölve foglalt újdonság sora 50 kr.

Nyitási közlemények minden petít sora 50 krajczár.

Hirdetések fölvetésnek a szerkesztőségben es kiadóhivatalban. Főler 1828. sz. alatt.)

Kéziratok nem adóznak vissza.

Vallás és erkölcs.

Ha az eltűnt századok hívője felámadna, bizonyára szembe szállana velem azon tantétel kijelentéseért, hogy a vallás és erkölcs fogalmai közti kapcsolatot meglazult: s aig engedné meg elkönyöztetett tárgyalásukat azon erős elvvel fogva, hogy minden erkölcs alapja a vallás és egyik a másik nélkül nem létezik.

Ez elv védelmében szellemét ragyogtathatná kijelentéseivel, hogy a vallás az erkölcsös élet feltétele, törvénye s hogy erkölcs csak vallásos lélek megnyilatkozása lehet. A vallás idamította át az emberiség durva formáit, a vallás adott minden fegyvert az életküzdelemre, a vallás mutatta meg azon utat, melyen a teremtés legfelsőbb lényé, az ember felemelkedett s magasztos czél felé tör. Minden erkölcs a vallás által kormányzott lélek cselekvősege a kötelességszerű tettekől, a nagyszerű érényekig. Csak ott lakik erkölcsi dísz, hol az átértett vallásosság honol.

S én igazat adnék e védelem minden lehetetlenségét s azt felelném: így volt s így kellene lenni, de azt most nem találom. Látom a vallást, ezt az évezredek tölgyet, de virágát az erkölcsöt nem, terebélyes ágai sokasulnak, mulnak, gyökerei szivósak, belekapaszkodnak a földbe, koronája ég felé tör, az ágakon milhiárd levél zörög, de virág — sehol.

Átalakulnak. A vallási társadalomból, átvéve szerepét, lett egy nagyvilági kör s benne sok számtalan mások. Jelszó mindegyikben az érények gyakorlása, a humanitárius intézmények fejlesztése, a jellem kifejlődése, az erkölcsi ideál s tény, hogy nagyszerű eredményekkel dicsekszik ez instituczió azok körében, kiknek mozgó ereje kevésbé a vallás, de az ugynevezett műveltség, mely táplálékát nem a vallásból meríti. Ott, hol

nemes tettek nyilatkoznak, helytelen lenne az erkölcsi rugókat kritika tárgyává tenni, a lélekben nemes vallásos is egyuttal, kinek mi azonban az egyéni hite, ez az ő dolga, mely mindenkit boldogít; ott azonban, hol hiányzanak az erkölcs nemesítésére szolgáló faktorok, hol nincs más forrás, mint a vallás, melyből a lélek táplálkozhatik, minők a társadalom ipar és földmívelés körében álló egyének, azon sajnos tapasztalattal állunk szemben, hogy a serényen kultivált vallás nem alkot erkölcsöket, hogy a vallásban nevelt egyének nem tanulnak erkölcsöket s jellemet nem nevel, pedig a vallás tulajdonképpeni hivatása ez. Nem elég a vallás történeti fázisainak ismerete, az istenség külső tisztelete, — a vallás misteriumaiba való elzárkózás, ezek a fundamentumok lerombolhatlanok, kitörölhetetlenek, védi őket az istenség bölcsen alkotó keze. A vallásosság ne a káprázatok iskolája legyen, de nevelje fel azt a fogékony emberi lelket erkölcsös gondolkodásra és cselekvősegre, ez az egyoldalú irány hozta létre, hogy cselekvősegi künyvilvánulásaiban hatáskeresők lettünk, tüntettünk s lettünk erkölcsötögtatók és vallástagadók. — Az iskola, a szószerk, a társas összejövetelek s a lelkes érintkezése a néppel; mindannyi hely és alkalom az erkölcsöket nevelni és ápolni, mindenütt ott találjuk a vallást, de nem azt, mely bennünket tanítson, miképpen lehetünk boldogok itt e földön is.

Ha bepillantunk magyar népünk lelkületébe, megtaláljuk az imádott istenséget, a vallás parancsait követik, azt is a mivel istennek tartoznak, bőven róják le az imádság adót lelkeikéért s hisznek buzgóan, de mindezek gyakorlását a templomba szorítja, s midőn kilépve az isten házából kalapját feltette, efeled-

té vele egyuttal a jobb részt, mely polgári életében nyilatkozhatnék.

S ott a templomon kívül más tulajdonát nem tiszteli, apa a fiut, fiu a szüleit becsmérel, életére les az örökségért, kiveri saját házából s koldusbotot kész nyujtani kezeibe inkább, mint alamizsnát, bosszuállása határt nem ismer, s megbántott lelke nem tud megbocsátani. A ki a népet a templomban tanulja ismerni, az f reismeri. A nép lelki világának a templom a szebbik oldala, a másik, a mely a külvilágban cselekvősegeit mutatja, kétségbejötten rut és szennyes.

Az igaz vallásosság nem egyoldalulag nevel s nem a külsőségeknek, az felemeli az egész embert, ekevasa lehet a szívig, hova erkölcsi magvait veti. De a vallás művelője a nyers tömeg lelkületét ugarul hagyják s abban a parlagon hevert kedélyben a dudva, kóro s gaz zöldel s erkölcsi oktatásokkal nem táplálja senki. Innét van aztán, hogy egyes vidék népei, különösen a vallásosság cselekvősegeiben a fanatizmusig hívő, erkölcsében pedig nyomorult. A tapasztalás bizonyítja, hogy nem elég népünknek az iskolai nevelés, mert erkölcsi oktatásról ott szó sem lehet, fel nem foghatja, meg nem értheti a gyermek eszével, mily eszközök és módok által kell ezt a földi életet becsülett, emberi méltósággal végig küzdeni. Fogékony, felnőt korában kell erkölcsi életét munkálni, ez nemcsak a társadalom követelménye, hogy tagjai méltó emberek legyenek, de a vallás is, ki Krisztus földi életét példaadólag oktatni parancsolja; mert népünk ismeri Krisztust mint istent, de mint embert nem, s csak úgy töltheti be földi hivatását, ha őt követi s általa nemcsak vallásos, de épp oly buzgó erkölcsű cselekedettel és megnyugvó lelkiismerettel tekint megváltása felé.

Ha azok a bizonyos körök az er-

kölcsnemesítő célt tűznék ki zászlaikra, az áldástalan politikai néppárti motívumok helyett, ugy hatalmas faktoraiává válnának a társadalom erkölcsi nemesítésének. Erre pedig nagyobb szükség van, mint arra, hogy a kedélyeket felizgassák a népben.

Justus.

Utóhangok

a hadházi bíró-választáshoz.
 Hadház község lakosságát meglehetősen izgatottságban tartotta a mult heteken a bíróválasztás ügye, mely a szolgabíró ur szívessegeből még meg is ismételtetett.

A Masray Mihály volt községi bíró halála folytán üresedésbe jött főbírói állás betöltésére ugyanis határidőül febr. 11-ike lett a főszolgabíró ur által kitűzve s ekkor megtörtént ama nevezetes eset, hogy — bár voltak az állásra pályázók teljes számmal — a főszolgabíró, élven törvényadta jelölési jogával, a pályázók mellőzésével olyan egynekét jelölt, a kik részint az ősszelérhetlenség alapján állásuknál, részint előletokek es gyenge tehetségeiknél fogva, e díszes állásra egyáltalán nem vágytak, sőt azt a jelöltek jó része be sem is tölthette volna.

Igy került a crédóba, vagyis inkább a bírói székre akarata ellenére a máskülönben igen tisztességes es becsületes, de korántsem bírónak való Varga Gábor uram is, hogy egy hét mulva helyet adjon az ez idő szerinti főbírónak, Csapó Lászlónak, kiben az első választásnál is összpontosult volna a nép bizalma, ha t. i. jelöltetett volna.

Ez a rövid esemény, a melyet »nem valami jó emlékeztető voltánál fogva vélemlenem szerint is jobb volna ugyan a feledés sötét fátyolával letakarni s a melyet épen ezen kitűnő tulajdonságánál fogva nem is emlegettem volna fel, ha nem volna oly szörnyen alkalmas arra, hogy levonjuk belőle a tanuságot!

Mert nagyon tanuságos ezen jeles esemény.

Tanuságos pedig első sorban a köznépre nézve különösebben azért, mert ime most világosan láthatja es sajnosan tapasztalhatja, hogy mi a következménye a jog feladásának, azaz: mily nagy a különbség a rendezett tanács es a község között; hogy mennyi-

A „DEBRECZENI” TARCZAJA.

Ó!...

— Humoreszk. —

Irta: Oláh György.

Igaz történetet fogok elmondani. Tehát nyájas olvasóm, ha valamelyik alakban magadra ismersz: ne indíts ellenem becsületsértés czimén keresetet, mert akkor elárulod magad! És arra kérélek: ha már hallottad e történetet, ne vádold engem irodalmi tolvajlással, gondold meg, semmi sem új a nap alatt.

A debreczeni vasuti állomás nem volt még akkor ilyen szép, mint most; no, meg a zónatariffa se vala kitalálva. (Mégis csak akad valami új a nap alatt.)

Szatmár felé csengetett a csengető: Haláp, Vámos-Percs, Mihályfalva, Nagy-Károly, Szatmár felé beazállni! Az utasok rangjukhoz (leginkább zsebközhöz) mérten elfoglalták helyeiket. Egy másod osztályu kupéba hárman ültek be: egy élemedett kóru nő, egy fiatalnak látszó hölgy es egy nőtlen uri ember. (Abból lehetett következtetni, hogy nőtlen, mert füttyörszve szállt fel.)

Leültek. Az élemedett kóru nővel szemközt foglalt helyet a nőtlen uri ember; a fiatalnak látszó hölgy pedig az utóbbival egyenes vonalban levő sarokba telepedett le.

A vonat megindult s mindig gyorsabban haladt. Időközben a kalauz elvegezvén a jegyekre irányuló dolgát, magukra maradtak a mi utasaink.

Egy ideig az unalmas tájékat bámulták az ablakon át, ezt is megunva, egymást nézegették; de egyik sem szólt a másikhoz: az élemedett kóru nő keveselte talán a fiatalnak látszó hölgyt, hogy vele társalogjon; ez viszont sokalta azt; a nőtlen uri ember pedig saját gondolataival levén elfoglalva, nem élt a szerencsével, hogy szórakoztassa két utársnőjét.

Végre — a költő szerint — beült hozzájuk az unalom, s ásítani kezdett a két nő. Egyik elfedte a száját, a másik nem; a nőtlen uri ember pedig szivarra gyujtott, s hatalmas füst karikákba temette utazása egyhanguságát.

Az uttal fogyván szivara, tajték szipkáját vette elő, s abba tette az életet jelképező füstnek rövidülő hüvelyét.

Az élemedett kóru nő eleinte elnyelte a szivar füstöt, nem emelt szót; de miután arczát már minden állapotban feltüntette, melyen a harag érzetétől a felháborodásig az érzelmek foltozatos ráncz-tünetekben visszautkrözödték, felkiáltott:

— Uram!
 — Parancsol nagysád?

A nőtlen uri ember nem tudta megérteni, miért fakadt ki vénebb utársnője. Nyugodtan füstölt hát tovább.

Mikor a szipkát pörkölte a szivar, a hamutartóba tette a végét es más szivarra gyujtott.

A vonat elhagyta Mihályfalvát, ok mégis halgatásba valának merülve. A kupében már telve volt a levegő füsttel, köhögni kezdett a két nő. Az egyik nem fedte el száját, a másik elfedte. A nőtlen uri ember pedig mosolygott magában; ugy látszik, mulattatá a gyöngédtelenség, a melylyel utársnőit elhalmozza, szivarfüst felleggel.

Az élemedett kóru nőben újra kitört a bosszankodás:

— De uram!
 — Parancsol nagysád?

Olyan előzékenyen mondta ezt, mintha szerelmet vallani hivatott volna fel egy mama által, kinek legalább is 5 leánya van s azok között a legfiatalabb éppen ma 20 éves.

Nagy-Károlyt is elhagyta a vonat; se hozzájuk nem ült be senki, sem ok nem szálltak ki, mind a bármán Szatmárra utaztak.

Ekkor az történt, hogy az élemedett kóru nő kikapta a szipkát a nőtlen uri ember szájából s kidobta a kupé ablakon.

— Ön nem akarta megérteni figyelme-

zetéseimet, uram! holott lehetett volna oly udvarias irántunk, hogy nem szivarozik. Tudja meg, az én vöm jelenlétemben még szólnisem mer, nem a hogy szivaroznak, vagy pláne pipálna!

Már engedelmet kérek nagysád, de én nem vagyok önnék veje!
 S nem szolt többet; mintha semmi sem történt volna, nyugodt maradt, még csak nem is haragudott.

A vonat haladt, közel volt már Szatmár. A kupében szétszórt a szivarfüst, halgatagon ültek a mi utasaink.

Ekkor meg az történt, hogy az élemedett kóru nő zsebebe nyult es kivett abból egy szelenczét s minden tartozkodás nélkül annak tartalmából egy-egy csipetnyit orrába fel-fel szivogatott.

A nőtlen uri ember ezt látva, szép csendesen, higgadtan utársnője öleből elvette a burnót szelenczét es kidobta az ablakon. Nemsokára megérkeztek Szatmárra. De mielőtt kiszállottak volna, a burnót szelencze volt tulajdonosa mérgében sirva megragadta udvariatlan utársá mellett a rokkot s e szókat rivalta rá:

— Ha becsületes ember ön, eljön velem a rendőrkapitányságra! Maga lelkem — fordult a fiatalnak látszó hölgy felé — szintén velünk tart, tanu lesz, hogy ezen ur kidobta szelenczemet a kupé ablakon!

Egyik se vonakodott; kevés idő mulva a rendőrkapitány hivatalos szobájában állott a mi három utasunk, s mert a rendőrkapitány is tud udvarias lenni, leültek az odakinált székekbe.

A meynyi szabad időm még van ma delelőt, azt mind önök rendelkezése alá bocsátom. Mondja el tehát panaszát előbb kegyed, fiatal ember.

Kapitány ur, ellensége vagyok a sok beszédnek. Ön nem alkalmatlanokdaim volna most itten, ha e tisztelt urnó ide nem hív. Nekem egy igen kedves emlékemet, egy XIV. Lajos korabeli tajték-szipkámra, ő kidobta a

kupé ablakán, ezért tehát követelek ötven forintot.

Az élemedett kóru nő mérgesen zsebebe nyult s tárczajából kivett 50 frtot, mit a kapitány vett át.

Kifizetem 50 frjtát, de remélem, hogy nekem sem lesz semmi rövidségem! Kapitány ur! Debreczenből utazunk idáig es ez az ur az uton folyvást szivarozott, a kupé szinig tele volt füsttel. Kétszer figyelmeztettem pedig, hogy nekem art a dohány füst. Mert tessék elhinni, jelenlétben a vöm még szólni sem mer, nem a hogy szivaroznak, vagy pláne pipálna!

Fajdalom, nem mindenik anyósnak van olyan veje; a kincstárt illetőleg az nem is volna előnyös... de nagysád, az meg nem ok, a miért ide faradoztak. Igen, ha ki volt függesztve a kupében a »Tilos a dohányzás« tábla.

A fiatalnak látszó hölgy s a nőtlen uri ember egyszerre mondták, hogy nem volt ki-függesztve.

— Ha nem volt is, mit meglehet, feledékenységből nem függesztettek ki, azért lehetett volna annyi belatással irányomban ez az ur, hogy nem szivarozott volna!...

— De nagysád, már volt szerencsém fölvilágosítani, — hogy én önnék nem vagyok veje!

— Ha nem is vöm, de azért ne lett volna oly neveletlen paraszt, hogy az én drága burnót szelenczemet kidobta a kupé ablakon! Kapitány ur, az a burnót szelencze még a szép anyámé volt; mikor ő elhalt, átszarmazott nagyanyámra s még élt, de már ágyban fekvő beteg volt, mikor anyámuak adta át. Igy ment ez lézről-kézre; mindnyájan megbecsültük, — mert családi érelye volt, mert s z i n e z ü s t b o l volt! Igen kapitány ur! tehát én e cze-lenczéért követelek e fiatal embertől 200 forintot, nem sokat kérek, de 200 frtnál alább nem engedek!

— Hallja fiatal ember, e panaszos urnó kegyeden 200 frtot követel, követeles- jogos, tehát fizesse meg.

vel nagyobb urak voltunk, míg magunk parancsotunk, mint most, a midőn úgy kell tánczolunk, hogy más fuja.

Meglátható, hogy hova vezet az ember, a kinek „népboldogító” eszméi a legtöbbször népboldogító eszmékké lettek.

Megtanulhatta, hogy a ki maga alatt vágja a fát, bizonyosan nem felfelé, hanem lefelé: a földre esik.

Tanuságos volt a dupla választás — azt hiszem — a főszolgabíró urra nézve is s ő mint okos ember bizonyosan le is vonta belőle a konzekvenciát.

Nincs szándékomban az ő tetteit bírálata alá venni, mert hiszen ő tudja, hogy miért és mit tesz, de nem hallgathatom el azon ő zinte véleményemet, hogy azon eljárását, a mely szerint egy kiszolgáltatottat (mert ilyen is volt az első ízben jelöltek között) —

— a ki különben lehet derek és becsületes ember, de már egy ilyen község bírájának, mint Hadházi, előzetlenül fogva csakugyan nem való — jelöljön önként a bíróságra csak azért, hogy a néptanuljon belőle: nem tartom a szolgabírói állás méltóságával összeegyeztethetőnek már csak azért sem, mert a szolgabírónak a törvény annyit és oly csaknem mindenható jogot biztosít, hogy e célra is ezer meg ezer törvényes mód, alkalom és eszköz áll a rendelkezésére a nélkül, hogy a jó ízlést sértené.

Lehet, hogy nem ismerem eléggé a helyzetet, vagy megengedem, hogy e taktika a magassabb politikához tartozik, a melyhez — megvallo — annyit értek, mint a hajdu a harangöntéshez, de én hajlandóbb vagyok azt binni, miszerint ez az egész manóver egy pillanatnyi, de erős felháborodás következménye volt s hiszem, hogy a főszolgabíró ur ezután is olyan jóakarója lesz községünknek, mint volt ezelőtt.

Ezt különben be is bizonyította akkor, a midőn az új választást az első után a lehető legrövidebb idő alatt elrendelte s ez alkalommal jóra való jelölteket állított a pályázók sorából. (L.)

Bójtí labdacsook.

II.

A városi tanács „hivatalosan kinevezett” caozóként akar a tanyai földet alkalmazni. Meggyőződve a Konc uram piacseprő-felügyelőre kinevezetéséből, hogy ezen az uton is lehet szaporítani a szabadelvű szavazók számát.

A kereskedő világ megunt már a sablonos mérskéket, oicsó stb. kifejezéseket, most újabb szavakat alkalmas hirdetésben és plakátaiban.

Nevezetesen: „milyen leszállított árak” és „komoly végkiárulás”.

Még megerjük, hogy a tavaszi szezon meghozza a „szallagok” és „selymek” végkiárulónak a „humorisztikus” és „komikus” végkiárulást is.

Az országos egyházi viták nálunk is virágzásnak indultak, amennyiben a kadtak

A nőlen uri ember szónékül zsebébe nyúl és markába nyomta a panaszos nőnek — bur n ó t s z e l e n c z e j e t

— Tessék nagyság! Nem dobtam el, mert nem vagyok annyira művelten! Ez a szelencze, barha a l u m i n i u m b o l v a n, önnök megerhet 200 frtot, de nekem nem! Visszaadom. Kapitány ur, kérem 50 forintomat.

A megszégyenített, élemedett kora nő csak ennyit tudott szólni:

— Ó!...

— Köszönöm tanuskodását kiasszony! Azt a szpkat tegnap vettem 1 frt 50 krért: s így a fölősegből urasan edélhetünk! Ha meg nem érttem...

S a fiatalnak látszó hölgy és a nőlen uri ember karöltve mentek — ebédelni.

Robison szigetén.

— A »Debreczen« eredeti tárczája. —
Írta: ifjú Mörizs Pál.

Jámbor és tisztos Defoe uram, serdülő ifjak és leánykák okulására, rég megírta volt tanuságos Robisonadját, bizonyos Crusoe ur vízi és szárazföldi kalandozásairól, melyekhez hasonlókról csak messze világokat látott tengeri emberek beszélnek vala...

Nekem is van egy ily Robison szigetem, melynek mivel bizonyos személyi okoknál fogva — most Crusoeja vagyok, hat Defoeja is akarok lenni.

Kicsi kis ház nagy falu hely közepén, s a kis háztan meg kisebb szoba, mar hónapok óta ez az én igazi Robison szigetem. Egy ablak keletnek, egy meg délnak, s nyugot felől egy rejtejt belső pincze ajtó, elég jól képviselik a szoba éjszakra nyíló ajtajával a negy egy tájat. De különösen a napnyugati részzel vagyok kibékülve.

Aztán van itt szék, még a régi bőrső fejtől, diván, ág, lompos könyvtartó, meg egy utalatos tükör, mely oly torzképszerűleg

kereskedők, akik így nyilatkoztak, hogy: „kálvinista lapban nem hirdettek.”

Csak hogy ezek a kereskedő urak még mai napig se irták ki tablákra, hogy: „itt csak katolikusok vásárolhatnak.”

Pedig ez lenne az igazság.

A legközelebb elmúlt városi közgyűlése a „tornyos” és „torony nélküli” város-háza tervrajza felett folyt a nagy vita.

Megvalljuk, mi is a tornyos terv pártolói vagyunk, azon szerény megjegyzéssel, hogy annak félkékjében a nagy templom előtti kutbódé miniatúr hasonmása helyettesék el, hadd lassák a keső századok fiait, hogy az a disztelen faköppöngy hajdan egynegyed millióba került lyukat takart el.

A helybeli este megjelenő lapok előfizetői gyakran panaszt emeltek a lapnak keső esti órákban kézbesítéséért, különösen a téli évadban, mikor már három órákor este, öt órákor pedig — debreczeni fel fogás szerint — ö reg éjszaka van.

E bajon segítendő, lapunk kiadóhivatala egy biciklizt már beszerzett, melyen Uri kollega naponként próba-biciklizist végez, s ha beválik, lapunkat a jövő őszi es teli szezonban biciklizin fogjuk kézbesíteni.

Csak az a bökkenő, hogy Uri kollega nem akarja az egyenruhát magára venni, már pedig a biciklizre nem illik a debreczeni civis öltözet.

A párt-válság.

A függetlenségi és 48-as pártkör helyiségében a Polónyi-Ugron párt kedden este 6 órákor értekezletet tartott. Az elnöki tisztet Bartha Miklós alelnök teljesítette, a jegyzőkönyvet Visontai Soma vezette.

Elnök az ülést megnyitván, bejelenti, hogy az ülés tárgya a Justh Gyula elnök lemondása folytán megüresedett elnöki állás betöltése. Bemutatja azt a levelet, melyet Justh Gyula és társai hozza intéztek. Bemutatja Justh Gyula levelet, hogy Balogh János is kilepett es Meskó László es Nanassy Ödön leveleit, melyekben ezek a párt jegyzői állásáról lemondanak, valamint Putonoki levelet, aki pártkör kötelekezől szintén kilep. B-jelenti, hogy Meskó Lászlóhoz levelet intézett, hogy a párt irományainak átvételre es a legutóbbi partúés jegyzőkönyvének hitelesítése czéljából helyet es időt jelöljön meg.

Hoitsy Pál meg van győződve arról, hogy a kilépettek teljes jóhiszeműsággal tartak el es azt tartja, hogy azokat az aggodalmakat, melyeket a kilépettük bejelentő levélben említettek, el kell oszlátni. Elvi kérdés a mult értekezleten nem forgott fenn. A következő indítványt terjeszti elő:

„Mondja ki az értekezlet, hogy Justh Gyula es társainak a partból való kilépését sajnálattal veszi tudomásul, valamint azt is hogy e lépésre felreértés adott alkalmat. — Justh Gyula es társai ugyanis úgy fogtak fel az e hó 22-iki szavazás, mintha a párt többsége megalapította: »hozzájárulását azon

ragyogja vissza az arczokat, hogy a tükörbe nézes gyenge huságoskodásaitól mindenkorra emegy a Robinson ur vagy Robinson kisasszony kedve, ha csak egyszer is belekacsintott. Aztán egy rozsdás izurgusz kard a vasfogason, meg egy gyuszeg nélküli Alvinczi pisztoly képezik a Robinson ur fegyvertárát, melyet beszó a pök, betakar a mulandóság pora, de melyen kitünő gabli früstököt tartogat egy egy falank, potrohos rozsdá...

Az ajtó mellett sarokban gyugyog ugyan még egy derek vaskánya is, melyen egy lapu levél árnyékában az aratlan meztelbas Paul es a szeude, kuraszoknyás Virginie szerelmes alakjai húzódnak meg, s Robinson ur is bizonyíthatja, hogy ez egy ciassikus — plátói — szerelmes partól kissé megis csak bizalmas teie—á—tete...

Aztán a falon is függ egy-két ócskakép, Robinson ur kiérdemült szerelmei — megannyi lapuseveit Virginik — es az erkölcsös Genoveváról a »Vurg-álin« asszonyról néhány szines kép, melyeken Góio lovag, a gonosz varnagy, a jász szerelm, s más ily viselt tanuságos dolgai, es a kegyes Genoveva szomorúságos sorsa, mivel nem akarta a Pulifarné asszony szerepét eljátszani, — vagynak vandori művész kezektől megörökítve.

S aztán itt van még ép a déli ablaknál egy rozoga irozástól is, mindig tele könyvekkel, papírossal, tintafoltokkal, azt hiszem ez a Robinson ur utálgája, mivel ezen vagy legalább emellett szokott derek Crusoe kis szigetje felöl almodozni. Mert ez a kis szobacska, melyet itt Defoe ur kölcsönkért kalamusával leirtam, csak a garcon-barlangja Robinson urnak, s a tulajdonképeni sziget az a zold gyepes udvarvezs, az a racos sárka kerítés, pár törpe akácia s néhány mesziról fehérülő, mohos fedetű szöller ház, s mit a sáros utcából az ablakon át láthat Robinson ur. Ez az ablak olyan neki, mint a hajóroncsról ki mentett távolnéző csó avagy a magas sziklaorm volt Defoe Robinsonjának, ki arval, ki onnét nezegette a végtelenségbe elmorajló tengeri

indítványhoz, mely a függetlenségi és 48-as párt programjának megalkuvás nélkül való fenntartását mondta ki es a 48-iki törvényhozás nagy elveit kívánja a párt működésére jövőre is irányadóul tekinteni es mely indítvány az ezen elvhez való szigorú ragaszkodást jövőre a párt minden tagjára nézve pártkeresület jelentette ki.

Tényleg azonban a folyó hó 22-iki szavazás által a párt csakis az intéző bizottság kiküldése iránt óhajtott intézkedni, azonban érintetlenül hagyta az elvi fontosságú kijelentéseket, mert szavazás tárgyát csakis a javaslatok képeztek, nem pedig annak indokolása.

Elvi fontosságú kijelentésekre ez alkalommal annál kevésbé volt szükség, mert a párt programja az utóbbi időben vita tárgyát sohasem képezte, sem pedig ketely es iránt fel nem merült. Hogy minden félreértésnek vége vessék, kimondja a párt, hogy isáák Dezső határozati javaslatának elvi részét magaévé teszi es ehhez képest kimondja:

»hogy a párt ragaszkodik eddig valót programjához, azon változtatni nem kíván, sőt fokozott erővel es megalkuvás nélkül fog küzdeni hazánk függetlenségéért es önállósággáért;

hogy a párt ezentul is követendőnek tartja azon irányt, mely a 48-iki törvényekben foglaltatik, hogy a párt kijelenti, hogy ezentul csak ez lehet a párt tagja, a ki a párt programja alapjait szolgáló 48. évi törvények elveit, a mint azokat a párt 1884. évi programjában megállapította, hűen ragaszkodik es a párt közbizleti határozatai ellen állást nem foglal. Miután pedig Justh Gyula es társai a pártkörhöz intézett levelükben kijelentették, hogy eddig valót programjukat változtatlanul fentartják s eddig követett irányukhoz hűen ragaszkodnak, miután másrészt nyilvánvaló lett, hogy félreértés forgott fenn, mely e nyilatkozattal el lett oszláta, az értekezlet abbéli reménynek adott kifejezést, hogy ugy Justh Gyula, mint társai a pártkörbe visszalépnek. E határozatokról kilepett társaink jegyzőkönyvi kivonut után értesítendőek.»

Polónyi Géza hangsúlyozza, hogy elfogadja annál is inkább Hoitsy Pál indítványát, mert hiszen a multkori szavazás az isáák-fele indítvány s a Kapotsfy-levé indítvány érdemleges részei felett folyt, meg az a rész, melyet most a kilépek okul hoznak fel, nem is képeztek szavazás tárgyát.

Ugron Gabor hozzájárul Hoitsy Pál javaslatához s azt mondja, hogy minden kételet el akar oszlátni, mintha a partszakadásnak utját egyengették volna.

Lu k a c s örömmel üdvözli Hoitsy indítványát azért, mert ugy tüntettek fel a pártot, mintha hűtlené vált volna a szabadelvű alkotásokhoz. Hoitsy indítványával demonstrálva van, hogy a párt szabadelvű es demokratikus alapon akar tovább haladni.

Ugron Gabor azt mondja, hogy nincs rettenetesebb, mint ha felekezeti alapon szervekednek egy országban a pártok. Ezért kell ennek a pártnak a néppárt ellen is küzdeni s a mennyiben a kilépettek a ma hozandó határozat után sem térnének vissza a pártba, ugy sajnálattal kellene konstataálni, hogy a néppárt mellett megalkult egy kávinista függetlensé-

habokat, a viharok vijjgva csapkodó madarait s a ziget tölő ormaról felszálló füstfellegetek, hol — mint később kiutda — kannibálok lakmaroztak emberi testeken... De sehol az igazi mentő bárka, a szabadító remény, mindenütt csak a végtelen tenger, s a morajló habok... Vagy néha egy hideg fagyos holttest, melyet viharok szállítottak a partra...

Es e kis ablakon át nézve a világot, mintha csakugyan a nagy világ bűvös isterna nagicája nyílnék meg a szem előtt:

Az ablak előtti zöld gyepen, a melyet még nem sorvasztott le egészen a téli fagy, megcsillan a nap-ugár, míg egy fagyos vízcsöp-pet felolvaszt, s aztán lármás tyukocskák, haragos pulykacskák, meg a pletykás, hápogó ruczák szaladgálnak ott. A pulykák mind fehérék, s a tyukok közt sok a fekete. Es ha neki enyhül az idő, kergetik, rikácsolva üzik egymást, mely Robinson szigeti világ nagyemnyt mindjárt siet is megjelenteni az én kis aranyhaju Péntekem, az én kis borzas Ius hugom, ki egyedül látogatja a garcon barlangot.

— Bácsi? ...
— No mi az? ...
— Összeveszték a pulykák!
— Hat majd kibékülnek...
— De a tyukok is veszekednek ám! ujságolja az én kis szöke Péntekem, de már szinte pityergösen, kit még nem lehet megvilgaszlatni, s bölcs megnyugvasra indítani a költői szóval:

— Watterlói diadal,
Mind csak kakas viadal!...

Majd az öreg Bundás, lompos szőrű kutyám is bekacsint az ablakon az ő Robinson urához, mintha jelentené: — Itt vagyok! Éhes vagyok! Jó napot! s így tovább. — Mert az én öreg Bundásom nagy potentát a Robinson udvaron, mert a racos kerítésen át mindenkit megugat s a vándorló kannibálok — értsd: házalo ó-nemű kereskedők — kanói — értsd: viseltes nadrági — épen nincsenek biztosítva

gi párt. Ilyen alakulás mellett Magyarország politikai értekes tönkre volna téve; azért szükséges ma az előzetlenség a kilépettekek szemben, hogy a régi egység s a függetlenségi pártnak minden felekezeti jellegtel távol álló összetartozandósága helyreállítsák. De ha ez nem következne be, akkor ezen pártnak épugy kellene küzdeni Zichy Nándor ellen, mint a felekezeti alapon szervezkedő kilépett függetlenségi ellen, mint a kik kávinista pártot alakítanak.

Visontai Soma örömmel üdvözli Hoitsy Pál indítványát, habár egy percig sem volt kétségben az iránt, hogy a párt mint eddig, ugy ezentul is a 48-iki szabadelvű hagyományokhoz hű marad. Szóló különben meg van arról győződve, hogy minden párt, mely Magyarország tovább fejlesztésében közreműködni akar, ezt csak szabadelvű demokratikus alapon es a 48-iki törvények jogfolytonossága alapján teheti.

Ugron Ákos kéri az indítvány módosítását akkép, hogy fejteztessék ki benne az, hogy tekintettel arra, hogy az állítólagos elvi differencia megvan, a kilépettek a partszakadást nem kívánják. Egyebekben elfogadja Hoitsy indítványát.

Vajay István is elfogadja Hoitsy határozati javaslatát, azonban óhajtaná, hogy ebben kifejezésre jusszon az, hogy a kilépettek oka inkább azon nézetkülönbségekben volt, hogy Justh Gyula a szervezőbizottság elnökségét a párt elnökének kívánta fentartani, míg Kapotsfy indítványa a bizottsági elnök szabad választását engedte meg.

Holló Lajos szintén elfogadja Hoitsy indítványát, habár elegendőnek tartotta volna, hogy röviden jelentette volna ki a párt, hogy az 1894-ik évi programhoz ragaszkodik, es ebből kifolyólag hű lesz a 48-iki eszméhez, a liberális es demokratikus alkotásokhoz.

Meszlényi Lajos is elfogadja Hoitsy Pál indítványát, mert ő neki is az a nézet, hogy a pártegység érdekében a végsőkig kell menni, s ha nem történnék meg a kilépettek visszatérése, akkor ez azt demonstrálná, hogy nem tisztán elvi okból történt a kilépes.

Polónyi Géza azt mondja, hogy ennek az indítványban ne adassék kifejezés, mert ez harcz volna.

A vita beáratván, Hoitsy Pál indítványa egyhangulag el lett fogadva s az elnök a következő enunciaciózt tette:

»A pártértekezlet elhatározza, hogy Hoitsy Pál indítványának elfogadásával sajnálattal veszi tudomásul a körből való kilépetteket s kijelenti, hogy a félreértés es tévedés eloszlatása czéljából jegyzőkönyvi kivonatanb értesítettessenek Justh Gyula es társai, hogy a függetlenségi es 48-as párt ragaszkodik programjának megalkuvás nélkül való fentartásához s a 48-iki törvényhozás nagy elveit kívánja a part működésében jövőre is irányadóul tekinteni; az ezen elvhez való ragaszkodást jövőre is a párt minden tagjára nézve pártkeresület jelenti ki; ezen kijelentés által minden fenforog félreértés el léven oszláta, az értekezlet azon varakozásának ad kifejezést, hogy Justh Gyula es társai nagy elveiknek tovább hű szolgálása érdekében a pártkörbe visszatérnek es épen azért az elnök es jegyzőválasztást a mai

vakmerő támadási ellen, sőt olykor-olykor végtelen sebesüléseket is szenvednek... egy-egy lyuk, egy hasadás a kanoék fenekén...

A törpe akácia fákon néhány borzas madárka tolaszkodik. A sárka kerítésen túl ferfi es női árnyak suhananak el, majd az utcáról busongós gyászének hallatszik — a kannibálok temetkeznek. S a mohás fedetű, fehér szöller házak kéménye füstöl. S nézem, nézem es szálló felhőket, hogy foszlanak szét nyomon nélkül a kéklő semmisségben... talán saját sorsom volna ez?...

— Gyere kis aranyhaju Péntekem, én kis Iusom, hugocskám, s olvasd nekem abból a nagykönyvből — nem abból te, valami istenségtárogó Darvinius inye szerinti könyv lehet, hanem abból a másiktól, abból a sárgult levellőtől, melyben nagyanyóknak korhadat virági illatoznak... Es a kislány csengő gyermeki hangján, mintha valami lecskét mondana fel, olvassa, mint az ez irásban írva vagyon:

— Jüda! Iskolással árulod-e el az embernek Fiját?
Es aztán reszketős, gyermeki hangján betűzgeti, olvassa tovább az egész szomorú történetét, a nagy proféta fenséges regjét, de elhallgattatom, — hisz e könyvtől még jobban megfájl fejem... S terdenre hajtom kis fejem, s inkább én mesélek neki Robinson bácsiúrdi érdekes mesét. Es amint hallgató szivecskéje ugy dobog, s két szemét alig győzi túrligetni, a mikor elmondom! — a beteg Robinson bácsi, hogy szenvedett elhagyottan a barlangban...

— Imádkozni fogok érte, igéri kis hugom. A törpe akáciafákon néhány borzas madárka csiripel. A racos kerítésen néhány futó árnyék sárgult el, halotti ének hallatszik az utcáról s a fehér szöller házak kéménye egyre füstöl... füstöl...
— Kis hugocskám, imádkozzál Robinson bácsiért!...

napirendről levélután 4 órák meg.

Ezzel az

Lázadás aranyosmegei

kellett, hogy a életbe akarták levezetve várta czéljából kivont látszik volt tudós erős rendőri fedkedésről híres ban, mielőtt megmehanták es csak futással lazongó községi zetése alatt nagy a rendet helyre tásak.

Az 1895 rendházban a mint kiállítás segétségi tárgyak megkezdhetni, s hogy a főrendi czius 14-én van meg a költségvetés mindenestől a hátralevő két látra csak a rül a sor.

Bismarctésenapja. A Bismarck hercegnőjele vanadik a hanes ösbirtok mos császár a latogást tesz előkészületeket gadására.

Zavaro Zeitung belgrád kormány nagy van határozva. Az országban a kozik, az országok szél, mely királyok ellen akadályozza a résüket.

Találkozó egyecület Outho Színház Mázor 2. szálloda disztern

Uj Az ev gyűlése. A byteruma tegn taaactermében Imre főgondnok melyen számos került tárgyalás ügyek intézést törvényhat. biz szerint a leány lott 100 000 fr az egyház rend masul vették.

Nagyobb lelkeszi allom A díjlevel failletményét deputátumát a ket a járandós más után hajlat Többen tehát a gyassák ki a dírint ezeket a vá hangszlyoztak, megváltoztatás igényli. Hosszak ellen az er-deli ki. Csiky Lajos az egyháztanácsnak, az egyházi Janos akad. fes mely idáig a t helyezve, vegyen való elhely

A kép árá piva, de az eg landó azt a mü indítványára szerint a kéré bizottságnak, a képet szakértők javaslatot a me házi számvevő munkálatokra idő állapított detmény szöveg dányban kinyor dani rendeltet csolatlan felem

alakulások mellett Magyarország sége tönkre volna téve; azért az előzetekesség a kilepeltékkel a régi egység s a független minden felekezeti jellegű távol bizandósága helyreállítások. De vetkeznek be, akkor ezen párt-ellene küzdeni Zichy Nándor el-kezeseti alapon szervezkedő kile-gek ellen, mint a kik kalvinista nak.

Itai Soma örömmel üdvözli ványát, habár egy percig sem az iránt, hogy a part mint ed-ül is a 48-iki szabadelvű hagy-omrad. Szóló különben meg-ódva, hogy minden párt, mely-ívőbb fejlesztésében közremü-és csak szabad-elvű demokratikus-iki törvények jogfolytonossága

Akos kerü az indítvány mó-nyogy fejteztessek ki benne az, arra, hogy az állítólagos elvi-észiúnt, a kilepelték a partza-nyánják. Egyebekben elfogadja-yaat.

István is elfogadja Hoitsy ha-nt, azonban óhajtaná, hogy-je jusszon az, hogy a kilepelték-é nézetkülönbségben volt, hogy-é szervezőbizottság elnökséget a-kívánva fenntartani, míg Ka-ya a bizottsági elnök szabad-éde me.

Lajos szintén elfogadja Hoitsy-ár elegendőnek tartotta volna, elentette volna ki a párt, hogy-é programhoz ragaszkodni, és-é hüllesz a 48-iki eszméhez, emokratikus alkotásokhoz.

ny i Lajos is elfogadta Hoitsy-é, mert ő neki is az a nézete, ég érdekében a végsőkéig kell-é történeket meg a kilepelték-égy az azt demostarálá, zán elvi okból történt a ki-

Geza azt mondja, hogy en-nyban ne adassék kifejezés, onna.

aratván, Hoitsy Pal indítványa-ett fogadva s az elnök a kö-aztól tette:

kezet elhatározza, hogy Hoitsy-é elfogadással sajnálattal-é körből való kilepéseket s-é felreertes és tévedés eloszlá-égyzökönyvi kivonathat értesít-éula és társai, hogy a függet-é párt ragaszkodik programjá-é nélküli való fenntartásához s-é zias nagy elveit kívánja a part-évre is irányadóul tekinteni;-é való ragaszkodást jövőre is-égyjára nézve pártkérdésül je-éjentes által minden fenföleg-é oszlatva, az értekezlet azon-éad kifejezést, hogy Justh Gyula-éveinknek további há szolgál-é a pártkörbe visszatérnek és-énök és jegyzőválasztást a mai

st ellen, sőt olykor-olykor vég-éket is szenvednek... egy-egy-é a kanoek fenekén...

százia fákon néhány borzas ma-é. A sarga kerítő-en tul ferfi-éhaannak el, majd az utcáról-ének hallaszik — a kannibálok-é a mohás fedélre, fehér szöller-é füstöl. S nézem, nézem e szál-é foszlanak szet nyom nélkül a-éen... talán saját sorsom vol-

is aranyhaju Péntekem én kis-éam, s olvass nekem abból a-é nem abból te, valami isten-épus nyé szerinti könyv lehet,-émasikból, ébből a sárgult le-ényagyanánk korhadit viragi il-éklislány csengő gyermeki hang-émi leczket mondana fel, ol-éírásban írva vagyon:

szókoással áruold-é el az em-é

eszketős, gyermeki hangján be-évarább az egész szomorú his-éféta fenséges regjeit, de el-éúsz és könyvtől még jobban-é S terdemre hajtom kis fejet,-éek neki Robinson bacsiról-é amint hallgatól szivecské-ékek szeméit míg gyözi körül-émondom! — a beteg Robin-ézenvedett ehagyottan a bar-é

ni fogok érte, igéri kis hugom-é. Izzikokon néhány borzas ma-éráncos keritese néháy fu-éát, halotti ének hallat-zik az-é szöller házak keménye egy-é

éskám, imádkozzál Robinson-é

napirendről levén, azt a márczius hó 1-jén, délután 4 órakor tartandó értekezleten ejti meg.

Ezzel az értekezlet véget ért.

BELFÖLD.

Lázadás a mezőrendőrségi törvény életbeléptetése ellen. Bogy tordaranyosmegyei községben nagy izgatottságot keltett, hogy a mezőrendőrségi törvényt ott is életbe akarták léptetni. A nép botokkal felegy-vekezve várta az új törvény életbeléptetése czéljából kivonult szolgabírákat, a kiknek ugy látszik volt tudomásuk a látogásról. — mert erős rendőri fedezeti alatt szálltak ki a verekedésről híres községben. A rendőrséget azonban, mielőtt fegyvert használhatta volna, — megröhanak és lefegyverezték s a szolgabírák csak futással menthették meg az életüket. A látogó községbe most egy csendőrhadnagy vezetése alatt nagy tömeg csendőrvonul ki, hogy a rendet helyreállítsák s az izgatokat letartóztassák.

Az 1895. évi költségvetés a főrendiházban. A főrendiház alig fogja, úgy a mint kilátásba helyezte, az 1895. évi költségvetés tárgyalását, már márczius hó 11-én megkezdhetni, sokkal inkább valószínű az, — hogy a főrendiház legközelebbi ülését csak márczius 14-én vagy 15-én tartja s ezen kezd meg a költségvetés tárgyalását, a mely 4—5 napot mindenestre igénybe fog venni, úgy, hogy a hátralevő két egyházipolitikai törvényjavaslatra csak márczius huszadika körül kerül a sor.

KÜLFÖLD.

Bismarck nyolcvanadik születésnapja. A Berliner Tageblatt írja, hogy Bismarck herceg nem Friedrichsruhban fogja nyolcvanadik születése napját megünnepegni, hanem Ósbirtokán, Schönhausenben, ahol Vilmos császár április elején több órán át tartó látogatást tesz nála. Schönhausenben nagy előkészületeket tesznek a kiváló vendégek fogadására.

Zavarok Szerbiában. A Kölnische Zeitung belgrádi levelezője jelenti, hogy a szerb kormány nagy zavarban van, mert a király el van határozva politikai rendszerváltoztatásra. Az országban számos aggasztó jelenség mutatkozik, az ország belsejében felházasokat osztanak szét, melyekben a népet Sándor és Milan királyok ellen izgatják és hogy erőszakosan akadályozza meg Szerbiába való visszatérésüket.

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gönczy egyesület Otthonában.
Sinhást előadások kezdete este 7 órakor.
Márc. 2. Az ev. filléregylet thea-estélye, a Bika-szálloda dísztermében.

Ujdonságok.

*** Az ev. ref. presbyterium közgyűlése.** A debreczeni ev. ref. egyház presbyteruma tegnap d. u. 3 órakor az egyház tanácstermében Kiss Áron püspök és Simonffy Imre főgondnok elnöksége alatt gyűlést tartott, melyen számos, kisebb-nagyobb fontosságú ügy került tárgyalás alá. A gyűlés elején apróbb ügyek intéztek el. Debreczen sz. kir. város törvényhat. bizottságának ama határozatát, mely szerint a leánynevelő intézet czéljaira felajánlott 100.000 frtyi alapítványt nem hajlandó az egyház rendelkezése alá bocsátani, tudomásul vették.

Nagyobb vitát provokált a megüresedett lelkesítő állomás díjlevegél megállapítása. A díjlevegél szerint ugyanis a lelkesítő failettmányt és 60 frtot kitevő bordeputátumát a város adja. Ugye a város ezeket a járandóságokat csupán 5 lelkesítő állomás után hajlandó megadni, a 6-ik után nem. Többen tehát e szempontból azt kívánták, ha gyassák ki a díjlevegél azon tétel, mely szerint ezeket a város fizeti. Más oldalról azt hangsúlyozták, hogy a díjlevegél barminemű megváltoztatása az egyházkerület jóváhagyását igényli. Hosszabb vita után 25 szavazattal, 9 ellen az er-deti szöveg fenntartását mondták ki. Csiky Lajos egy beadványban arra kéri az egyháztanácsot, hogy néhai R-vezs Balintnak, az egyházkerület volt pü-pökének Kovács Janos akad. festő által készített nagy képét, mely idáig a tanáriker tanácsstermében volt elhelyezve, vegye meg az egyház, a tanácsstermében való elhelyezés végett.

A kép ára eredetileg 350 frtban volt megállapítva, de az egyház számára 300 frtért is hajlandó azt a művéz átengedni. Szinay Gyula indítványára kimondta az egyháztanács, miszerint a kérvényt kiadja a gazdasági szakbizottságnak, oly czéliből, hogy a szóban forgó képet szakértők által megvizsgáltatván, tegyen javaslatot a megvételre nézve. Szűcs Elek egyházi számvéelő jelenté, hogy az adókievési munkálatokra márczius 20 és ápril 5 közötti idő állapított meg, s az erre vonatkozó hirdetmény szövege megállapítatván, 8000 példányban kinyomatni sz. érdekeltekhez elhordani rendeltetett. Sz. Szabó László ezzel kapcsolatban felemliti, hogy a lelkesítő választás elő-

készítése szempontjából kívánatos annak megállapítása, vajjon az új egyháztagok, kik a mult évről adót még nem fizettek, fölveendők-e a választói névsorba, miután a zsinati törvények idevonatkozó szakaszi világos intézkedést nem tartalmazzak. Indítványa a legközelebbi közgyűlés tárgyai közé vetetik fel. Dr. Medve Kálmán, a gazdasági szakbizottság volt elnöke a sirok gondozása és a tisztviselők nyugdíjintézete tárgyában kiadott megbízásait visszaterjeszti. Mindezek egyazonon bizottságnál hagyatnak, azzal a különbséggel, hogy elnöke a bizottságnak Szinay Gyula lesz. A Kossuth-utcai templom harangozói kérvényt nyújtottak be az iránt, hogy részükre orgonanyomásra fizetésemelés állapítsassék meg. A gazdasági szakbizottságnak véleményadás végett kiküldött küldöttsége a 120 frtyi fizetés-emelést megadhatónak tartja. Ellenben a gazdasági bizottság, tekintettel arra, hogy ily újabb terhet az orgona-pántár meg nem bír, a harangozók részére csupán 40 frtot kíván megadni, és pedig a futési munkálatokért járó díj czímén. Dicsőfi József felkér, kiemeli, hogy a Kossuth-utcai 2 harangozónak oly sok munkája van, miszerint a mostani fizetésre alig lehet embert kapni. Vagy fogadjassék fel tehát harmadik harangozó, vagy adassék meg részükre a kívánt fizetésemelés. A kérdés a szervező bizottsághoz tétetik át, mielőbbi véleményadás végett. A beteg Szőke János pénztárnok helyettesítéséről akép intézkedést az egyháztanács, hogy betegsége alatt a pénztárnoki teendőket Váradi ellenőr, az ellenőri teendőket Cserepes Mihály végezze. Több csekély fontosságú ügy letárgyalása után a gyűlés 1/26 órakor véget ért.

*** Nyilvános számadás.** A debreczeni függetlenségi párt által f. hó 24-én rendezett táncszalimál összes bevételé volt: 382 frt 90 kr. A kiadás összesen 87 frta rugett; így a tiszta maradvány: 295 frt 90 kr. Felülfizettek: Thal Kálmán, dr. Sz. Szabó József, Sz. Szabó László, Kovács József, Szinay Gyula, Szunyogh Bertalan, Rigó Ferencz, dr. Bakonyi Samu 5—5 frtot; Harsányi Sándor 3 frtot; B. Nagy János, Kertész János, Kertész István, Kis Balint, Nagy Gábor, G. Pap János, Kertész Mihály, Somogyi Pál, id. Szőke János, ifj. Szőke János, dr. Nagy Zsigmond 2—2 frtot; Kerekgyártó József, Ferge János, N. N., Kis András, Szűcs László, Csoban József, Aczél Sándor, ifj. Kertész János, Tassy Miklós, Szendi Imre, Teremi Gábor, Posztóczki Ferencz, Kertész Imre, Zöld János, ifj. Zöld János, Öry Mihály, Kántor József, Ferge Istvánné, Nagy Sándor, Szigetközi Sándorné, Kertész István, Kertész László, Komádi István, T. Nagy János, Kertész Andras, Körösi Ferencz, Pósalaki Mihály, Szabó István, ifj. Deutsch Albert, Dankó Mihály, Ceurka István, Szűcs Elek 1—1 frt; N. N., Polgári Márton, Durkán János, N. N., Seres Istvánné 50—50 krt; Faragó András 20 kr. A szives felülfizetőknek ez uton is köszönetet mond a rendező bizottság.

*** Gazdasági felolvasás.** A gazdasági tanintézet helyiségben márc. hó 2-án, d. u. 5 órakor, Szabó István tart szabad előadást az állati ragalyos betegségekről. E közérdekl. i-méretterjesztő előadása a gazdák-zönség ez uton is tisztelettel meghívatik.

Három párbaj. Érdemes végtárgyalás folyt le tegnap a helybeli kir. törvényszék tárgyalási termében, a mely egészen meglelt hangulatsággal 1883. évi július havában Rásó Sándor törvényszéki joggyakornok, akkor még joghallgató és Ujfaluassy Miklós huszárhadnagy akkor még tisztelhetes valamit fölött összeszó-lalkoztak. Utóbbi ségedéit azonban nem engedték meg az elégtételadást, míg Rásó egy régebbi, még elintézetlen ügyét nem tisztázza. Ennek folytán az elsőből még másik két párbaj keletkezett, a melyet Rásó Sándor vívott Ujfaluassy Dezsővel és Domokos Ferencz szatmármegyei földbirtokossal. Mindhárom kardpárbaj súlyos sebesülésekkel végződött. A kir. törvényszék vád alá helyezte ezeknél fogva Rásó Sándort, Ujfaluassy Dezsőt és Domokos Ferenczet. Ujfaluassy Miklós, mint teljesleg szolgálatban levő huszárhadnagy, a katonai bíróság alá tartozik. Vád alá helyezte továbbá Orosz Sándor szolgabíróét és Hermanovszky Emil joghallgatót is, akik mint Rásó ségedéi szerepeltek. A délelőtti a tanuk vallomásainak fölvétele vette igénybe. Kihallgatvalónék: Ujfaluassy Miklós huszárhadnagy, Kalivoda Ed- és Sarossy László huszárőrnagyok, Kovács József ügyvédjelölt, dr. Medve Zoltán főispáni titkar, Deák Ferencz joghallgató stb. Tanuk kihallgatása után a kir. ügyész Orosz S. és Hermanovszky Emille szemben a vádat eljette. — Ezután Kovács József ügyvéd, Rásó védője mondta el vedőbeszédét, Elnök ekkor a tárgyalást fölfüggesztette s az ítélet kimondásának idejét d. u. 3 órára tűzte ki. A jelzett időben az ítéletet Igyártó Sándor elnök hirdette ki. E szerint a törvényszék Rásó Sándort a B. T. K. 288. §-ába ütköző parviadali vétségéért 6 havi, Domokos Ferenczét 14 napi, — Ujfaluassy Dezsőt 21 napi állomfogházra s az eljárási költségek egyetemleges viselésére ítélte. Az ítéletben ugy a vádlottak, mint a közvádoló megnyugodtak, s így az jogerőssé vált.

*** Letartóztatott álsiket nőmák.** Nyíri Antal 18 éves, beregszászi illetőségű legényt letartóztatta tegnap este a rendőrség, mert hamis okmányok alapján magát siket-némának adva ki, a városban kéregetett. Csi ált ezenkívül meg két okmányt, a melyekben azon

kérelemmel fordult a nagy közön-séghez, egy másikban a vasuti személyzetéhez, hogy őt, a ki siket-néma és a kinek apját-anyját megölték, bányát pedig, a ki a 311. sz. Órházban mint vasuti őt volt alkalmazva, miután összevagdalták, mint a répat, lelocolták petróleum-mal és megégették, segélyezzek. A vizsgálat folyamán kintnt, hogy a nevezett egyén már két alkalommal volt eltolonczolva és kiutasítva Debreczenből. A második siket-némát Erdélyi István fogalmazó csipte el. A szerencsétlen éppen a farkas odújába ment kéregetni. Gyantulan mutogatta okmányait, a melyeket valami Halasi Gyula nevű siket-némától lopott, a mikor Erdélyi István nyakon csipte. Éles látásával azonnal észre vette, hogy csalóval van dolga és bekísértette a II. ker. rendőrkapitány-sághoz, a hol aztan beavallotta, hogy az okmányokat Halasi Gyulától tolvajlotta el és hogy őt Sall Ábrahámnak hívják és mármaros-szigeti illetőségű. Mindketten a megfelelő büntetés után el lesznek tolonczolva Debreczenből illetőségi helyüire.

*** Színház.** Tegnap este páros bérletben Zetter „A banya mester” cz. kedves zenéjű operettjét adták elő. A szereplő személyek közül különösen dicséretet érdemelnek: Ruzsinszky Ilona, Margó Zelma, Tiszai, Kozma, Ferenczi, kik a szokott jók voltak. A kar, hamisabban énekelni se tudott volna, mint ép az este s ezzel a darab szépségéből igen sokat veszített. Ma este páratlan bérletben „Az ötödik pont”, Megyeri Dezső 3 felvonású operettje kerül színré.

*** A tiszabüdi filharmonikusok.** Valami három évvel ezelőtt történt, hogy a tiszabüdi nagykorosmában ellentétes zenetörök folytán Filkóházi Mihályt agyonütöttek. A dolog akként esett meg, hogy a nevezett áldozat több szomszias társával együtt ó bort ivott és uj nóttakat dalolt az ivóban. Ekkor belepelt a szobába két hetyke legény, névszerint Toma János és Lakatos István; a jövevények régi verbunkos nótfára gyujtottak és sikerült kettősben énekeltek el az egő kunyhóról és ropogó nádról szóló ósi regédalt. Filkóháziaknak nem tetszett a dolog, minél fogva nyíltan ocsarolni kezdtek a régieb magyarzeneemleketek. Toma és Lakatos tiszta művészeket az is istélesten kritikák nem volt képes elviselni s a megbotránkozott művészek csakhamar több rendheli súlyos főbeütésekben nyílvánult, amelyek következtében Filkóházi Mihály másnap reggel agyarázkódásban meghalt. A legényeket elfogták s a nyíregyházi törvényszék most hirdette ki nekik a Kuria ítéletét, amely Tomát négy évi fegyházzal, Lakatosot öt havi fegyházzal bünteti.

*** Kinevezések.** A debreczeni itélőtábla elnöke Puza István m. szigeti lakos végeztet joghallgatót a debreczeni itélőtábla kerületébe segélydíjas joggyakornokká nevezte ki és szolgálatára a m. szigeti törvényszékhez, Jeney Sándor szatmári lakos végeztet joghallgatót a debreczeni itélőtábla kerületébe díjjaltan joggyakornokká nevezte ki és szolgálatára a szatmárnémeti járásbíró-sághoz osztotta be.

*** Az evang. filléregylet thea-estélye márc. hó 2-án, azaz szombaton tartatik meg a Bika-szálloda dísztermében.** E mul-tóság, noha kiesett a farsangból, oly látogatottnak ítélik, hogy vetekedni fog a legsikerültebb farsangi mű-atsággal. Külömben is a legjobb hírnévek örvendenek a filléregylet által rendezett thea-estélyek.

*** Későn kezdte.** — N. asszony azt mondta tegnap, hogy huszonkilencz esztendő.
— Ugy látszik, nagyon későn kezdte számlálni az éveit.

*** Felülfizetések a kereskedői bálon.** A f. hó 9-én megtartott kereskedői bál alkalmával, a bál költségek fedezésére Gyórfi Aladárné urnó 6 nagysága és ifj. Csanak Józsefné urnó 6 nagysága 100—100 frtot adományoztak. Felülfizettek: özv. Szabó Lajosné 10, Kuczi Gábor 8, Szabó Mihály 6, Szabó Zsigmond 5, Zador Lajos 5, Bosznay Károly 5, Weisz Léwy 5, Szabó Sándor 5, Szabó Miklós 5, Raics Lajos 5, Biedermann József 5, Mayer Emil 5, Erber Vilmos 5, Kaszanyitzky Endre 5, Dr. Király Ferencz 5, Baró Josinczky Miklósné 5, Kacs-kovics Ivánné 5, Vágó Andor 5, Kovács Mihály 5, Sesztina Lajos 5, Westler István 5, Schwarz Vilmos butorgyáros 5, özv. Hegyi Mihályné 3, Lamprecht Frigyes 3, ifj. Pájer József 3, Stern Péter 2, Bornyász József 1, Falk Armin 2, Szikszay József 2, Taf-ler Ignác 2, Tóth Sándor 2, özv. Szabó Sándorné 2, Kulcsár János 1, Czabán Daniel 1, János József 1, Boros testvérek 1, Stern József 1 frtot. Utólagosan meg Kardos László ur a kereskedelmi akadémia dísztermének berendezésére 30 frtot a bál elnökség utján hozzáam juttatott. Mely adományokert a bál rendező bizottság nevében ezennel köszönetet nyilvánított. Leiden frost Armin bálbizottsági pénztárnok.

*** Veszett kutya.** Cseke Lajos huszoboszóló lakos tanyáján egy veszett kutya összemarta a kutyákat és átátdorolt B. Nagy Albert, Molnár Miklós tanyájára, a hol szintén sorra összemarta a kutyákat. Később ájított Blejer József köselyszegi lakos tanyájára. Felhívták a gazdák, hogy kutyáikat megkötte tartassák s ha azokon valami gyanusát vesznek észre, azonnal pusztítsák el.

C S Ó K.
*Páros galamb a háztetőn,
Turbókola szárnya lebben,
Csőr a csőrben, csőkre csak hull
Baldog édes szerelemben.*
*Barna kis lány nézegeti,
Csőkre áll a pici szája,
Jaj be jó is a galambnak,
Nem ügyel rá a mamája.*
K. G.

*** Időjárás.** A mai helyzetben az észak-déli depresszió élesebb alakot öltött. Az első főleg jelentékenyen megmélyebbedett. A magas légnyomás elhelyezése változatlan. Az európai időjárás általában borús és csapadékos, a hőmérséklet nyugatról kelet felé fokozatos csökkenést mutat. Hozánk déli felében, nevezetesen a Dunántulon, Alföldön és Erdélyben mindentűn nagy csapadék mutatkozott, többnyire havaseső alakjában. A csapadék volt Fiumében 41, Orsován 26, Ujvidéken 25, Csáktornyan 22 mm. A havazás még Erdélyben tart. A hőmérséklet csak Erdélyben mutatkozik érezhetően. Prognózis: Helyenkint csapadékos idő várható a fagypont körüli hőmérséklettel.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.
Febr. 28-án:
Ötödik pont.
— Operette. —
Márcz 1-én:
Viola.
— Népszimnű. —

A bohème emberekről
Egy aranyos asszonyka komoly arccal kert a napokban hogy a szerk. úzenetekben írjam meg, hogy csakugyan, olyanok-e az írók, művészek, újságírók, szóval ezek az u. n. bohème emberek, a mindknek regényekben, novellákban és szindarabokban festik őket, hogy t. i. a nyelvükön sohasem azt hordják, a mit a szívükben? S igaz-e az, hogy az újságírók mindent csak egy napi ügynek tartanak, még a szerelmet is? S hogy minden napnak meg van a maga története, mindenben, még a szerelemben is.

Kérdéseire az újságírók tulajdonaihoz híven, szeretnénk a lehető legudvariasabban felelni. Azonban nem tudjuk, mely esetben volna udvarias a felelet: akkor-e, ha igaznak jelentenek ki azokat, a miket a bohème-emberekről irnak, vagy pedig ha letagad-nók őket.

Mert az újságíróknak általában a bohème-embereknek első és elválaszthatatlan tulajdonuk az udvariaság.

S talán épen ez az oka, hogy a bohème-emberek a fenti, öppenéggel nem hiszélő vonásokkal jelennek meg a regényekben és szinművekben. Maguk írják meg magukat s a velük született udvarias szerénység az, a miért olyanoknak rajzolják magukat.

De valóággal talán nem olyanok. Hihe-tőleg tudnak szeretni is, nemcsak egy napi de örökre, mélyen, igazán, forrón.

S lehet, hogy csak onnet terjedt el ró-luk az a vélemény, mintha csak egy napi dolognak tekintenek a szerelmet, mivel igen gyakran öke veszik csak egy napig, vagy egy estén komolyan a szerelemben.

Egy tiszta, ártatlan, szolid és egyszerű leánytá mindenestere nagyon sokáig, örökké forrón és mélyen tudnék szeretni.

Bohème.
Közgazdaság.
A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.
Február 26.
a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1 Óreg nehéz (párónkint —400 kilgron felüli sulyban) 40—40 $\frac{1}{2}$. — 2. Óreg közép (párónkint 300—400 kilg sulyban) 40—40 $\frac{1}{2}$. — 3. Fiatál nehéz (párónkint 320 kilgron felüli sulyban) 41 $\frac{1}{2}$ —4 $\frac{1}{2}$. — 4. Fiatál középső pá-ronkint 251—320 kilgr, sulyban 42 $\frac{1}{2}$ —43. — 5. Fiatál könnyű (párónkint 250 kilgrm terjedő sulyban) 46—47. — II. Magyar szedett: . Nehéz (párónkint 280 kilgron felüli sulyban) 40—41 $\frac{1}{2}$. — 7. Közép (párónkint 220—280 kilgr, sulyban) 42—42 $\frac{1}{2}$. — 8. Könnyű (párónkint 280 kilgrig terjedő sulyban) 46—47. — III. Szerbiai: 9. Nehéz (párónkint 260 kilgron felüli sulyban 41.50—42. — 10. Közép (párónkint 220—280 kilgr. suly dan) 41.50—42. — 11. Könnyű (párónkint 280 kilgrmter 45 sulyban) 40—43. — Sertés létszám február 26. napján volt készlet 117,535 darab.

Budapesti gabonafőzde. Hivatalos egyezések február 27. — Buza őszre 7 05 pengz, 7 06 áru. tavaszra 6 74 pengz, 6 76 áru (tengeri 1895.máj.—jun.-ra 5 89 pengz, 5 91 árn Zab tavaszra 6 03 pengz, 6 05 áru. káposzta-repce aug.—zept. 10 05 11 10 áru.
Főszekesztő: **Szinay Gyula.**
Felelő-szerkesztő és lapkiadó: **Kösa Barna.**
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
(Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

VAN

szerecsém a t. cz. közönség becses tudomására hozni, hogy eddig **FRANCISCS VINCZE** czég alatt fennálló gyógyáru és illatszer üzletéhez társul

Jóna Gyula

okl. gyógyszerészt felvettem, s a mai naptól kezdve mint **Franciscs és Jóna** jegyzünk s üzletünket folyó évi márczius hó 1-15-én

FRANCISCS és JÓNA

czég alatt fogjuk folytatni.

Midőn a t. cz. közönség becses pártfogását kérjük, együtal ajánljuk **legelső minőségű eredeti** francia, angol és német illatszerünket, arcz udátók, arcz krémek, hölgy porok, mindennemű hajnövesztő, hajfestő és hajhullás szereinket; gyógy- és pipere-szappanok, szárvizek, fogporok, fogpépek és fogkefék, vaselin és Glycerin-készítmények, mindennemű csusz és köszvény elleni folyadékokat — szóval ajánljuk — kitűnő minőségű illatszer és pipere gyógyászati és háztartási cikkeit, melyeknek

legelőször beszerzési forrása csak nálunk az első gyógyszeráru (drogueria) és illatszer-üzletben található fel. Kereskedelmi akadémiá, nagy templom mellett.

Debreczen, 1895. február 28.

Tisztelettel

Franciscs és Jóna.

Eladó ház.

Oláh-utca 192. sz. ház 16^{1/2}-ól ondódi földjével **eladó.** Ertekezhetni Agárdi-utca 694 sz. alatt.

(84.)

Hirdetéseket
jutányos áron fogad el a
„DEBRECZEN”
kiadóhivatala
Csanak-ház 1828. sz.

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁS, „MAGYAR SELTERS”

Vegyelemzve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szahad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészének a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalmában erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, tüdőbajokban**, különösen **tüdővérsek**nél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtaik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetekben, különösen a leglátogatottabb **Görborsdorfbán** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navrátil, dr. Poór, dr. Kéty, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb.** a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

præservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,
borral használva a legegészségesebb itall!

Kizárólagos
főraktár **Édeskuty L.**

Ugyszintén kapható minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

(81.)

A legjobb és legegészségesebb francia cigaretta-papír
LEGLORIA
Gloria-Patent minden egyes lap leoldható!
Joseph Bardou és fiától Perpignan és Párisban. Kapható minden tőzsde, papirkereskedésben

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(FŐTÉR 1828. SZ. A CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben)
teljesen ujonnan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:
takarékpénztári, kereskedelmi
ügyvédi és községi nyomtatványokat.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT:
Gyászjelentéseket, bál- és lakodalmi meghívókat.
ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,
TANCRZENDEKET és ÉTLAPOKAT.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések **ERDÉLYI ISTVÁN** nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánkat, hol északkeleti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN”,

és a szintén elterjedt „**DEBRECZENI HIRADÓ**” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

Izléses kiállítás!
Jutányos árak

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Hirdetések a „**DEBRECZEN**” czimű lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SZÁMLÁKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET,
bor- és rum-vignetteket, falragaszokat,
MINDENEMŰ KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

FOLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással
jutányos árakon.
Bírósági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettetnek.